

NOU LÈXIC DEL DICCIONARI ACADÈMIC

abrasador -a: (que crema) abrusador -a, brusent. *Un sol abrasador.*

abrasar: (destruir) cremar. *El lleixiu crema la roba.* | (cremar) abrusar, brusir. *El sol abrusa les plantes.*

abreviar: abreujar.

absolut. en absolut: de cap manera, ni pensar-hi. *No estic disposat a admetre-ho de cap manera. No te'n penediràs? –Ni pensar-hi.*

acollida: (rebuda) acolliment, acollença, rebuda. Una rebuda calorosa. |(aprovació) acolliment, acceptació. *La política econòmica del govern té mala acceptació.*

afició: afecció.

aficionar-se: afeccionar-se.

agilitzar: (fer àgil) agilitar | (els tràmits) accelerar, alleugerir.

àlgid -a: greu | *fig* culminant, màxim -a. *El punt culminant d'una discussió.*

antecambra: avantcambra.

antesala: avantsala.

argumentar: *v tr* concloure, inferir. *De tot això no en poden concloure res.* | (demostrar) argüir. *Aquestes concessions argüeixen la feblesa dels directors.* | adduir, al·legar.

arreglar: (compondre una cosa espatllada) adobar, reparar, apariar.

autenticar: autenticar.

autoria: (d'una obra) paternitat. *La paternitat d'un llibre.* | responsabilitat. *La responsabilitat d'un crim.*

barra: (d'un bar) taulell.

barracó: barraca gran, barracot | guingueta.

bodegó: natura morta.

boom: apogeu, prosperitat, èxit.

brocanter -a: qui ven objectes usats que no tenen més de cent anys.

camell: traficant de droga.

camuflatge: camuflament.

cangur: qui té cura dels infants quan els pares són absents.

captiveri: captivitat. *Anys de captivitat.*

carret: rodet, bobina. *Un rodet fotogràfic.*

cartellera: (per a cartells) taula d'anuncis | (del diari) llista d'espectacles.

cautelar:

cert. per cert: (a propòsit) a propòsit, ara que ho dius (o que hi penso) | (en realitat) en realitat, de fet.

clapar: dormir.

coberteria: joc de coberts

colar-se: esquitllar-se. *A la festa es van esquitllar vint persones.* | (per un pas estret) esmunyir-se | (en una cua) passar davant. | (equivocar-se) vessar-la | ficar els peus a la galleda.

commocionar: commoure | produir una commoció.

conscienciar(-se): fer prendre consciència (d'alguna cosa). Fer que algú sigui conscient d'alguna cosa. Prendre consciència d'alguna cosa.

contactar: establir contacte, posar-se en contacte. *Ens hem posat en contacte amb ell per telèfon.*

contundència: (d'un instrument, arma) caràcter contundent | (d'un argument) força aclaparadora, pes aclaparador.

convalidar: (declarar vàlid) validar | (els estudis) revalidar.

corresponsalia: càrrec de corresponsal.

culminar: És acceptat amb ús transitiu: *Aquesta última obra culmina la feina de tota la vida.*

culturitzar: instruir, il·lustrar, donar cultura, civilitzar, incloure en una cultura.

culturitzat -ada: instruït -ïda, il·lustrat -ada, culte -ta.

desaiguar: desguassar, desembocar.

defenestrar: expulsar algú d'un càrrec.

dematí: matí.

dentífric -a: dentífric -ícia. *Pasta dentífrica. Un dentífric.*

desbloqueig: desblocatge.

desbloquejar: desblocar.

descampat: camp obert, camp ras.

descontrol: sense control.

descuidar: desatendre, descurar, negligir. *Descurar l'estil.*

desenroscar: descollar, descargolar.

despenalització: Acció i efecte de llevar la pena que pesa sobre alguna cosa que constitueix delictes.

despenalitzar: Llevar la pena que pesa sobre alguna cosa que constitueix delictes, legalitzar-la. *Legalitzar el consum de marihuana.*

destí: (lloc) destinació. *La destinació d'un vaixell.*

dinamitar: volar, detonar. *Van fer volar la volta amb dinamita.*

diplomatura: diploma, títol de diplomata -ada.

dos: f dues. *Dues amigues. Són les dues.*

driblar: passejar, esquivar, evitar, eludir.

drogodependència: drogoaddicció.

embotellament: (en una via pública) embussament, embús.

encasellar: classificar. *Una obra difícil de classificar.*

endegar: (començar) començar, organitzar. *La Generalitat ha organitzat una campanya contra el consum d'alcohol entre els joves conductors.*

enèrgicament: amb energia.

enquestador -a: persona que dirigeix o fa una enquesta.

enquestar: sotmetre (algú) a enquesta, fer una enquesta a. | sotmetre a enquesta un afer. | Fer enquestes.

entorpiment: dificultat de moviment | entrebancada, destorb, dificultat | enterboliment.

entorpir: (entrebancar) entrebancar (o posar entrebancs), destorbar, encallar, fer nosa, dificultar.

entrada: (d'un diccionari) article, mot.

entrega: lliurament, remesa, tramesa. | **per entregues:** (novel·la) de fulletó. Novel·la de fulletó.

entregar: lliurar, trametre, fer a mans, remetre, enviar, donar, repartir, adreçar, portar. | **per a entregar a:** a l'atenció de.

entrevistar: entrevistar, fer una entrevista, tenir una entrevista.

esmaixar, esmaixada, esmaixador -a:

espònsor: patrocinador -a.

esponsorització: patrocini.

esprintador

esprintar: fer un esprint, accelerar el ritme (al final d'una cursa).

espuma: escuma

estanteria: prestatgeria.

estrictament: d'una manera estricta.

exclusiva. en exclusiva: exclusiva de. *Té l'exclusiva d'aquest producte. En tinc l'exclusiva.*

extorsionar: extorquir.

extraditar: lliurar, extradir, fer efectiva l'extradició (d'un estranger).

extraradi: perifèria d'una ciutat.

firal: de la fira. *El recinte de la fira.*

fita: (objectiu) objectiu. *Hem complert les fites que ens havíem proposat.*

floritura: ornament artificios.

floronco: furóncol.

força. a la força: (necessàriament) per força. *Ha d'agradar-te per força.* | (obligadament) per força, si us plau per força. *Ho has de fer per força.*

fototeca:

fritada: fregitel·la, freginada.

front. fer front: afrontar, plantar cara, fer cara.

fruita. fruites seques: fruits secs.

gag: efecte còmic que sobta l'espectador.

gala: (espectacle) festa, funció, festival. *Una festa benèfica.*

gamberrada: bretolada, barrabassada, berganteria.

gamberrisme: vandalisme.

gamberro -a: brètol, bergant, bandarria, vàndal -a.

geladeria: gelateria.

gèminis: gèmini, bessons.

gigoló: prostitut.

gira: (d'un artista) sortida, recorregut.

guapo -a: maco -a, bonic -a, bell -a.

guipar: filar, clissar, llucar, filustrar, calar.

halar: menjar, calar-se, endrapar, engolir, fotre's. *Es va fotre el sopar de tota la colla.*

hipermercat: centre comercial.

ignorar: (no tenir en compte) no fer cas de, no tenir en compte, fer cas omís de, negligir. *No feia cas dels advertiments de sa mare.*

immers -a: *fig.* immergit -ida. *Immergit en un mar de dubtes.*

impactar: causar impacte, fer impacte, impressionar, influir, traumatitzar. *Veure l'accident l'impressionà en gran manera.*

impartir: (una classe) fer, donar. *Fer una classe. Donar la benedicció.*

impredictible: que no es pot predir, imprevisible, no presumible.

incentivar: promoure, estimular, afavorir, protegir.

incidència: *fig* repercussió, conseqüències, efectes. *És molt difícil de calcular les conseqüències de la devaluació de la lliura.*

incidir: *fig* influir, repercutir, afectar.

influenciar: influir, influir en.

infundat -ada: sense fonament o motiu. *La seva gelosia era sense motiu.*

intervenir: (*embargar*) embargar, confiscar, comissar. *La policia ha comissat dues tones d'haixix.*

liderar: dirigir, manar.

lideratge: primera posició.

llaga: nafra, úlcera, plaga, ferida.

lligar: establir una relació amorosa.

magazín:

maître:

malta: malt. *Cafè de malt.*

mànager:

marcapassos:

massacrar: matar (en massa, gent que no es defensa), entrar a mata-degolla a |*fig fam* fer malbé.

massacre: matança, carnatge | matança (de bèsties) |*fig fam* assassinat (execució maldestra).

mediateca:

melancolia: malenconia, melangia.

melancòlic -a: malenconiós -osa, melangiós -osa. *Una música malenconiosa.*

mentalització: preparació.

mentalitzar(-se): fer-se la idea de, preparar-se per a, preparar o predisposar la ment d'algú de mode determinat.

metrallament:

moneder: portamonedes.

monyo: castanya, tannara, trossa.

mostra: (exposició) exposició, fira, exhibició.

motllo: motlle.

mulato: mulat.

nerviosisme: nerviositat.

nino: nina, ninot.

obviar: *v tr* obviar a, oposar-se a, evitar, defugir. *Obviar a un perill.*

obvietat: qualitat d'obvi.

ofimàtica:

òfset:

oimés: oi més, sobretot, fonamentalment.

orsai: fora de joc.

ostentar: (posseir) posseir, detenir, exercir un càrrec. *Posseeix un títol nobiliari.*

panadera: pallissa.

parquímetre: màquina expenedora de bitllets per a aparcar.

part. a part de, a part: a més de, ultra. *A més de la seva bellesa, té d'altres atractius.*

passapuré: trituradora.

passar. passar de rosca: fer-ne un gra massa, tibar la corda, passar de la ratlla.

perista: qui compra objectes robats.

pèrit: perit. *Un perit dolent és un mal perit.*

perviure, pervivència: sobreviure, supervivència.

pesquis: cap, cervell, lluc, senderi, seny. *No tenir cap.*

piscifactoria:

poliedre: políedre.

polièster: polièster.

portalàmpades, portabombetes:

precintament: segellament.

predictible: conjecturable, suposable, presumible, previsible, pronosticable, predicible.

predictibilitat: predicibilitat.

premsa. roda de premsa: conferència de premsa.

pressionar: fer pressió, prémer | *fig* coaccionar, forçar, constrènyer.

privatitzar: fer una privatització.

professionalitat: qualitat de professional. *Una obra feta amb qualitat de professional.*

professó: processó.

propiciar: (afavorir) fer propici, afavorir, facilitar, ajudar, contribuir a. *Les rigideses afavoreixen la rebel·lia.*

puntual: precís i concret. *Informe puntual.*

quadro: quadre.

qüestionar: *v tr* qüestionar sobre, discutir. *Discutir l'oportunitat de fer quelcom. Sempre qüestioneu sobre política.*

ralentí. al ralenti: alentit. ralentit. *Deixar un motor ralentit.*

rànquing: ordre, classificació.

referendar: confirmar, avalar, ratificar, legalitzar.

reinsserir, reinsertió:

reivindicar: (un atemptat) atribuir-se'l, responsabilitzar-se'n.

remodelació: canvi, renovació, *remodelatge (DLC). *Una renovació dels membres del govern.*

rentaplats: (màquina) rentavaixella.

representar: (implicar) comportar, implicar. *Aquest pas comportaria l'inici d'una guerra.*

revitalitzar: reactivar, donar més força i vitalitat a una cosa. | revivificar, fer reviure. *Una poció re-vivificant. Fer reviure un mot desuet.*

rodeig: *fig.* ambages, circumloquis, embuts. *Parlar sense embuts.* | marrada, volta. *Fer marrada.*

rodejar: envoltar, encerclar, circuit, environar, voltar.

saga: (parentiu) família.

secretisme:

sedar: calmar. *Calmar un histèric.*

seguir: *v intr* continuar. *Continua malalt. Continua sortint totes les nits.*

sumar-se: afegir-se. *Els obrers se sumaran a la revolta.*

suposar: (implicar) comportar, implicar. *Aquest fracàs implica recomençar un altre cop.* | (significar) representar, significar. *Mil pessetes representen molt per a ella.* | **suposant que:** posat que, atès que, atenent que, en el cas que, considerant que. | **per supost** (o **suposat**): no cal dir, sens dubte, naturalment.

tacany -a: gasiu -iva, garrepa, mesquí -ina, avar -a, del puny estret.

tarambana: baliga-balaga.

tensar: tesar, tibar.

tindre: tenir.

través. a través de: (mitjançant) mitjançant, per mitjà de, per obra de. *Obtingué el càrrec per mitjà d'un amic.*

travestí: transvestit -ida.

trobada: (persones reunides) reunió.

trobar-se: (gent) reunir-se, congregar-se, aplegar-se.

ubicar: situar. *Una vinya situada a la banda de migdia del terme.*

uniformitzar: uniformar.

uniformització.

valdre: valer.

vano: ventall.

vedet:

verdader -a: veritable, vertader -a, ver -a.

verdaderament: veritablement.

vernissatge: acte d'inauguració d'una exposició d'art.

vindre: venir.

vetar: exercir el dret de vet, posar el vet a una proposició o mesura.

victimisme, victimista:

vistiplau: forma substantivada de vist i plau

xòfer: xofer, conductor d'automòbils.

xalat -ada: boig boja, sonat -ada, guillat -ada, tocat -ada del bolet, tocat -ada de l'ala.

xifrar: determinar el valor d'una cosa.

xou: espectacle.

xuixo: dolç farcit de crema.